

TRANSFER

MADE IN NOTE
OM EN AV SVERIGES LEDANDE
AFFÄRSPARTNERS INOM ELEKTRONIK

An aerial photograph of a historic city, likely Tallinn, Estonia. The image shows several stone towers with conical red-tiled roofs, surrounded by lush green trees. In the background, a tall, dark church spire rises against a blue sky with scattered clouds. The city is built on a hillside, and the sea is visible in the distance.

nr 2

Häng med!

Lär känna NOTEs värld - platserna, omgivningarna, kunderna, metoderna

Sökte kvalitet

Crem International är kaffespecialisten som fann NOTE

Klimatsmart

Läs hur du reser bäst för att skona vår jord

Låt NOTE bli ditt resesällskap

-Välkommen till det nya numret av Transfer, NOTEs magasin för kunder och samarbetspartners som gillar utveckling.

Här kan du ta del av aktuella händelser i NOTE-koncernen samtidigt som du får tips och inspiration till resor kring de platser där vi finns. Läs också om några av våra kunder och deras verksamhet. Hur de utvecklar sina produkter för olika marknader i samarbete med NOTE.

Vi måste nog erkänna att alla förändringar som skett inom NOTE de senaste åren varit så många och stora att vi haft svårt att hänga med själva i alla turer. Det har inneburit flera förändringar även på chefsnivå. Mitt uppdrag som tillförordnad VD är nu att fokusera på följande områden:

Vi ska öka volymerna inom marknadssegmentet "high mix/low volume" där vi har unika fördelar. NOTE ska bli ett naturligt val även för mindre och mellanstora företag samtidigt som vi ska växa med de kunder som har global försäljning och erbjuda tjänster med samma höga kvalitet i Asien som vi erbjuder i Europa.

Vi ska förbättra kapacitetsutnyttjandet och fokusera därför volymproduktionen till fabrikena i Pärnu i Estland och Tangxia i Kina.

När det gäller kvalitet siktar vi på att bli bäst inom vårt marknadssegment.

Och slutligen, genom att förstärka kapitalbasen skapar vi förutsättningar för framtida tillväxt.

Flexibilitet och kvalitet, det är viktiga honnörsord på vår resa framåt. Välkommen att följa med oss!

Göran Jansson
Tillförordnad VD och koncernchef

Innehåll

s.4 ENGLAND I ETT NÖTSKAL

När du besöker NOTE UK finns mycket att uppleva i närområdet. Varför inte bo på det uråldriga hotellet New Inn i Gloucester?

s.5 NORDENS RIVIERA LIGGER I PÄRNU

Upplev den gamla hansastaden som bjuder på alla slags upplevelser, från skön avslappning till galen fest.

s.9 VÄRMLAND - INTE BARA ELEKTRONIK

I Värmland är traktens dotter Selma Lagerlöf alltid närvarande. Besök ett fantastiskt spa uppkallat efter henne och upplev hennes magnifika bostad Mårbacka.

s.11 FINNARNA VINNAR VM

Finländarna dricker mest kaffe i världen. Läs om Finlands kaffekultur och spännande fakta om kaffe och hälsa.

s.12 SÅ RESER DU KLIMATSMART

Utsläppsrätter och andra sätt att hantera klimatfrågan. Massor av fakta, tips och idéer.

s.14 SHENZHEN ÄR TEMAPARKERNAS HUVUDSTAD

Kring Shenzhen i Kina finns mycket att uppleva, från historiska vingslag till världens snabbast växande tillverkningsområde.

NOTE I VÄRLDEN

s.5 Utveckling hemma och tillverkning i Baltikum	s.10 Crem International sökte kvalitet
s.7 HERNIS outsourcar	s.10 NOTEfied + Cadence + Mentor = Sant
s.8 Trådlöst instrument mäter hjärtats kranskärl	s.13 I Torsby blir inomhusklimatet smartare
s.8 Silikon breddar NOTEs erbjudande	s.15 Trimble flyttar produktion av kretskort

Våren är här. Dags att ta fram skidorna.

Vill du känna hur det är att vara på toppen av Norge? Åk till Stryn, det legendariska skidåkningscentret där sommarskidåknningen öppnar i maj och fortsätter så länge det finns snö, ofta en bit in i augusti. Knäpp på dig pjäxorna och upplev höga fjäll, djupa fjordar och dramatiska vattenfall.

Tycker du om att åka skidor? Gillar du att upptäcka nya dimensioner? Du ska du någon gång prova sommarskidåkning.

Strynfjellet är Norges största center för sommarskidåkning. De ligger nära den berömda Jostedalsglaciären i Nordfjord i västra Norge. I Stryn har man ägnat sig åt sommarskidåkning sedan 1930-talet. Under 1980- och 90-talet moderniserades anläggningen och är nu i toppskick.

Upplevelsen är magnifik. Du börjar utförsåkningen på toppen av Tystigs glaciär cirka 1 600 meter över havet. Och omgivningarna är minst lika dramatiska. Strynfjellet omges av toppar som är närmare 2000 meter höga. Många tycker att sommarskidåknningen här är överlägsen den i alperna. Bättre backar, bättre snö och vackrare omgivningar.

Friluftsliv för många smaker

Stryn är ingen stor skidort och här kretsar allt kring friluftsliv. På sommaren finns mycket att göra även för den som inte vill

vara i skidbacken hela dagen. Du kan vandra i bergen, fiska, klättra eller snöra på dig ett par snöskor och promenera på fjället. Du kan även åka långfärdsskidor från toppen.

I närområdet finns ett par nationalparker som är väl värda ett besök: Jostedalsglaciären, Nasjonalparken och Geiranger, den magnifika fjorden som omges av vilda vattenfall och snöklädda bergstoppar.

I Stryns närområde finns hur mycket som helst att göra. Du kan paddla fors, åka på fisketur på havet, sportdyka i fjorden eller cykla mountainbike längs dalväggarna. Och vill du spela golf omgiven av porlande floder och höga berg finns det fyra golfbanor att välja mellan i området. Allt du behöver för de här aktiviteterna finns att hyra på plats.

Eller vill du kanske rida på en äkta norsk fjordhäst? Den norska fjordingen är en lokal ras från Nordfjord och i området kring Stryn finns flera ställen där ridentusiaster eller nybörjare kan njuta av det vackra landskapet från hästryggen. Du kan ta enstaka lektioner eller rida dagsturer. Och har du inte fått

nog av upplevelser kan du även prova "bouldering", att klättra på stora stenblock. Det gör du till exempel i Oldedalen.

Gamle Strynefjellsvegen

Har du kommit till Stryn och Nordfjord med bil ska du passa på att uppleva Gamle Strynefjellsvegen.

Sträckan är en bit norsk naturhistoria eftersom den var den enda vägen mellan Skjåk och Stryn under större delen av det förra århundradet. Idag finns där en året-runt-väg, men den gamla sträckan erbjuder en fantastisk utsikt och atmosfär. Här finns vild natur som bara är bebodd av fåglar och djur som är anpassade till det arktiska klimatet.

För många gamla norska poeter och konstnärer var den smala bergsvägen som smälter samman med naturen på Strynefjell en källa för både inspiration och vila.

Upplevelser. Det är det bästa ordet för att sammanfatta Stryn och Nordfjord.

Du kommer inte att ångra ditt besök.

Stryn har en stor park för snowboard- och trickskidåkare. Det finns tre liftar och 8 pister, varav 1 blå, 1 svart och 6 röda. För barn och nybörjare finns ett särskilt område vid foten av berget.

Vill du bo på hotell är kanske Videseter Hotel Stryn något för dig. Det ligger otroligt vackert och är värt ett besök. Men är du en äkta "ski bum" ska du bo på någon av campingarna i Stryn. Skön stämning och du träffar likasinnade från hela världen. Exempel: Strynvatns Camping och Folven Camping.

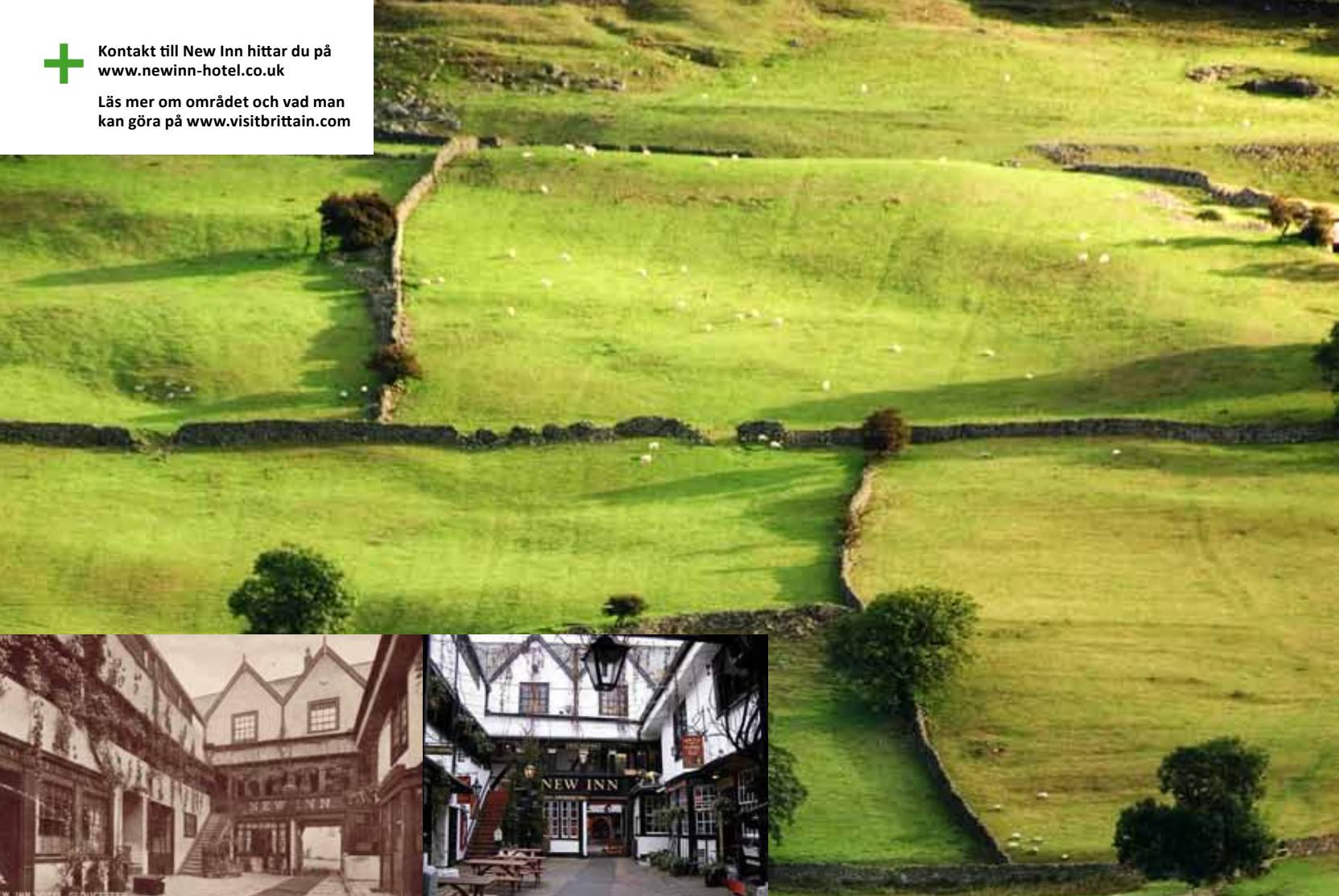
Tips till sommarskidåkaren. Snön kan vara tung med högt vatteninnehåll så se till att dina skidkläder är vattentäta och andas. Glöm inte solglasögon - solen är oerhört stark. Och glöm inte solkrämen - du hinner knappt reagera innan du bränner dig.

Läs mer på www.visitnorway.com

Kontakt till New Inn hittar du på www.newinn-hotel.co.uk

Läs mer om området och vad man kan göra på www.visitbrittain.com

Det nya hotellet som är allt annat än nytt

Hur vill du bo när du är på resa? Om du bara kan tänka dig hotell med stålörsmöbler och modern arkitektur kan du sluta läsa direkt. Men om du söker genuin och uråldrig engelsk värdshusromantik när den är som bäst ska du läsa vidare. Den här artikeln handlar om New Inn i Gloucester – från 1400-talet.

New Inn byggdes omkring 1430 för att ta emot vallfärdande pilgrimer som ville besöka katedralen i den gamla staden. Gloucester ligger i västra England och har anor från romarna. Det nya värdshuset byggdes på en plats där det tidigare också legat ett värdshus, därav namnet som klingar en aning ironiskt för oss som lever våra liv närmare 600 år senare.

När klostren reformerades under 1500-talet hamnade värdshuset i privat ägo och blev så småningom en klassiker bland hotellen i Storbritannien. Idag är värdshuset en av de bäst bevarade medeltidsbyggnaderna i England. Här väljer många att fira sina bröllop och nuförtiden vallfärdar folk hit för att uppleva en genuint gammal atmosfär.

Gillar du gamla träbjälkar, panelklädda väggar, murgröna, stenlagda gårdar och blyinfattade fönster – på New Inn får du ditt lystmäte.

Och om man säger att Gloucester ligger i området Cotswold är det många som ser omgivningens bilder framför sig med slingrande vägar, gröna kullar och små pittoreska byar med namn som Stow-on-the-Wold och Bourton-on-the-Water. En tripp hit är som att resa i ett vykort.

England i ett nötskal

Rummen på New Inn håller typisk engelsk standard, vilket ungefär betyder att det finns tekokare på rummet och risk för fönsterdrag. Men sängarna är utbytta sedan 1400-talet och miljön är härlig. Det finns faktiskt all anledning att spendera en natt eller två på det här klassiska värdshuset.

Maten är förstås också urengelsk. På New Inn finns en restaurang som är världsberömd i hela Gloucestershire. Här äter du traditionell engelsk mat så som den serveras idag. Och i en av hotellets sammanlagt fyra barer kan du välja mellan cirka tio olika sorters ale på fat, det engelska ölet som många anser vara kronan i ölvärlden.

Ja, kliver du in på New Inn möter du England i ett nötskal. Från 1400-tal till 2000-tal på ett enda ställe.

Baldor UK – vinster med utveckling hemma och tillverkning i Baltikum

Baldor Electric Companys brittiska dotterbolag Baldor UK är specialiserat på avancerade produkter inom rörelsekontroll. Genom att anlita NOTE fick de en smidig koppling mellan sina utvecklingsbehov och kostnadseffektiv tillverkning "offshore".

Baldor UK:s nya produkt MotiFlex e 100 är en mycket avancerad produkt som tillåter realtidsövervakning av flera maskiner samtidigt via internet.

När det var dags att introducera produkten på marknaden behövde de en leverantör som kunde vägleda dem genom introduktionsfasen och även erbjuda volymproduktion till konkurrenskraftiga priser.

NOTE passade profilen. Det visade sig att kostnaderna kunde sänkas med 15-20 procent jämfört med motsvarande leverantör i Storbritannien.

-Konceptet med Nearsourcing för de utvecklingsnära tjänsterna i kombination med de många valmöjligheterna för serietillverkningen är en stark konkurrensfördel för NOTE, säger Dave Westley, Operations Manager på NOTE UK. Vi kan utveckla, testa och industrialisera nära kunden och sedan styr vi tillverkningen dit det är mest kostnadseffektivt.

Baltikum och samlad sourcing kapade kostnader

I det här fallet var det NOTEs verksamhet i Baltikum som passade bäst. Att tillverka där gav Baldor UK både lägre risker och kostnader. Och jämfört med att flytta tillverkning till Asien var beslutsprocessen enklare.

Eftersom NOTE gör komponentinköp med hjälp av en central sourcingfunktion som täcker hela världen blev den totala prisbildningen mycket attraktiv.

Tony Fuge, Operations Manager på Baldor UK, berättar om sin upplevelse av NOTEs sourcing:

-Det viktigaste för oss när vi utvecklade det nya produktsortimentet var att pressa kostnaderna. Och det visade sig att NOTE kunde erbjuda komponenter som var upp till en tredjedel billigare än konkurrenterna.

Örikets öl

Lager

Öl, vanligt öl. Den här ljusa ölvarianten behöver vi egentligen inte prata så mycket om. Lager finns överallt och tillverkas överallt. Ölet är underjäst och tål lagring bra, därav namnet. Både ölet och namnet kommer ursprungligen från Tyskland.

Ale

Ale är ett engelskt överjäst öl som tillverkas på flera olika sätt och har skiftande smak, färg och styrka. Här är några vanliga varianter:

Bitter ale. Englands nationaldryck efter teet, med en något syrlig smak. Kopparaktig färg, låg kolsyrehalt och alkoholhalt runt 4 procent.

Pale ale. Förr var det samma sak som bitter ale fast tappad på flaska. Idag finns både bitter ale och pale ale på fat, flaska och burk. Men pale ale har vanligtvis något högre alkoholhalt.

Brown ale. Har som namnet antyder en mörkbrun färg och smakar sött, åtminstone i södra England. Har ofta ganska låg alkoholhalt - mellan 3 och 3,5 volymprocent. I norra England är den

lite torrare och mer rödaktig i färgen. Och starkare – mellan 4,5 och 5 volymprocent.

Mild ale. Precis som namnet antyder är det mildare än bitter ale. Kan jämföras med den svenska svagdrickan. Har ofta en ganska söt smak och brunaktig färg.

Stout

Stouten är ett mycket mörkt, nästan svart, fylligt och kraftigt beskt öl med väldigt låg sötma. För många är Guinness från Irland den mest kända stouten. Maltet till en stout är kraftigt rostat, vilket ger den mörka färgen. Alkoholhalten varierar mellan 4 och 10 procent.

Porter

Portern är stoutens lillebror. Det är också ett mörkt och fylligt öl, men har en viss sötma. Portern har sitt ursprung i London, som en svart ale som uppstod när vissa pubar blandade billigare ölsorter med mer moget och fylligt öl. Ibland kan man även ana en nyans av choklad eller kaffe i portern.

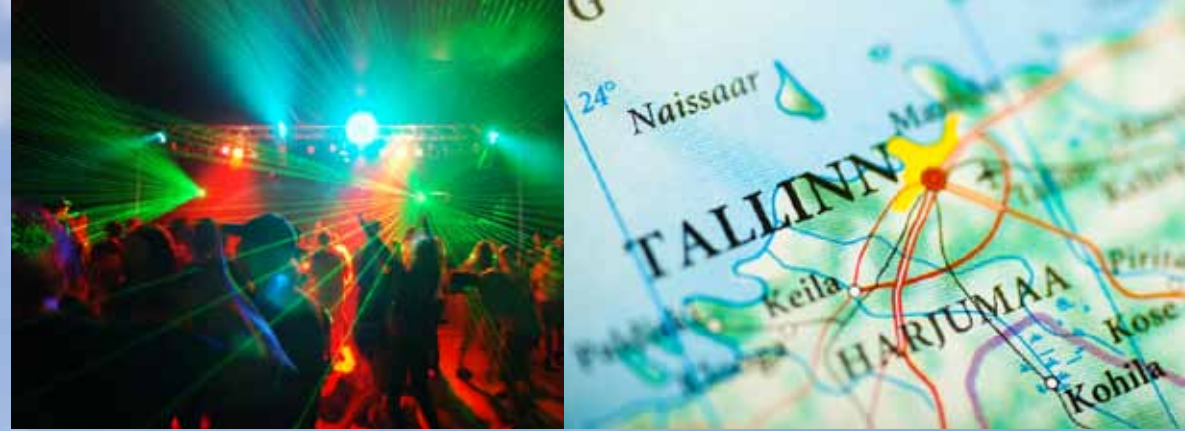
Pärnu har 45 000 invånare (på vintern) och ligger 2 timmars bilresa söderut från Tallin.

Fler sevärdheter: Tallinnporten, vallgraven, Elisabeth- och Katarinakyrkorna, Lydia Koidulas hemmuseum, gamla spa-anläggningen, husen från 1600- och 1700-talen på Kuninga- och Pühavaimugatorna.

Vill du bo nära stranden kan du pröva Rannahotell (Strandhotellet) som ser ut som en strandad atlantångare i funkis med ringar och ventilfönster.

Vill du bo eller äta lyxigt är kanske Ammende Villa något för dig. Uppfört som privatvilla 1904-05 i klassisk jugendstil. Uppstoppade djur på väggarna ger romantiken en extra skjuts.

Läs mer om Pärnu på: www.visitparnu.com www.parnu.ee

Rivieran vid Östersjön

Den gamla Hansastaden Pärnu är Estlands sommarhuvudstad. Staden blev känd som fashionabel kurort redan på 1800-talet. Idag bjuder den vackra hamnstaden med den vita playan och Östersjöns varmaste vatten på skön avkoppling, massor av kulturupplevelser och roligt uteliv.

På 1800-talet var det hälsogyttja och stärkande promenader som var i fokus i Pärnu. I början av 1900-talet växte stadens rykte som kurort med en touch av glamour och flärd. Människor från hela Europa strömmade till. På 30-talet blev Pärnu det första utländska resmålet för många svenskar. Under Sovjettiden låg orten lite grann i dvala men blomstrade åter upp som internationell turistmagnet när Estland blev självständigt 1991.

Charm vart du än vänder dig
Pärnu ligger på en halvö som är knappt en knapp kilometer bred. Det gör

att den gamla staden blir naturligt inramad med sin jättelika kurpark, stadssporten, de vackra jugendvillorna, funkispalatsen och trähusen längs breda lövträdsskuggade boulevarder som sträcker sig ner mot den breda vita sandstranden. Eftersom promenader var Pärnus huvudattraktion på 1800-talet har staden flera storslagna parker som passar både löprundor och finpromenader.

Avstånden är inte längre än att du kan gå överallt. I den idylliska stadskärnan blandas låga 1700-talshus med nyare bebyggelse. Huvudgatan heter Rüütli, Riddarnas gata, och är en gågata med många trevliga butiker och restauranger. Och precis som namnet på huvudgatan antyder har Pärnu anor från korsriddartiden. På en tvärgata hittar du en av de allra äldsta byggnaderna från den tiden, Punane torn, som idag är konstgalleri.

Estlands sommarhuvudstad

Vid sommarsolståndet hissas en flagga som signalerar att Pärnu tar över rollen som huvudstad i Estland. Då börjar festivalsäsongen, med vattenfestival, musikfestivaler och teaterfester.

På dagarna är det strandliv som gäller. Den vackra sandstranden når du med 10–15 minuters promenad från Pärnus centrum. Viken är grund vilket gör att vattnet blir varmt. Längs hela stranden går en nyanlagd strandpromenad som är lika välkommande för glassätande barnfamiljer som för slingrande kärlekspar. Och för de riktigt lekfulla finns vattenparken Tervise Paradis. På kvällen när det är "after beach" bör du testa nöjeslivet på någon av Pärnus många krogar, pubar och nattklubbar. Besök till exempel det kulturminnesmärkta strandcaféet eller festa loss på den legendariska

Kursalen där Estlands bästa dansorkestrar brukar uppträda. Det kan mycket väl bli ett minne för livet att spendera en kväll med estländare som vill ha riktigt kul.

Spainrättningarna

Pärnu är den särklassigt största hälsoturistorten i Estland. Antalet sängplatser i spainrättningarna är närmare 2 000 och spabehandlingarna sträcker sig från medicinsk rehabilitering till avslappnande njutning.

Ja, passa på att "spaa" lite när du är i Pärnu. Det är aldrig dumt att bygga upp sig ordentligt när det finns så mycket roligt som lockar.

HERNIS outsourcar komplett kameraprodukt

HERNIS övervakningskameror används inom olje- och gasindustrin över hela världen. Både offshore på borrhullar och på land som övervakare av pipelines. I den kombinerade jakten på god kvalitet och sänkta kostnader har HERNIS både tillverkningskostnader och komponenter under ständig uppsikt.

Det norska företaget HERNIS utvecklar och marknadsför ett stort sortiment av kamerastationer och monitorer som tål tuffa miljöer, från extrem värme och luftfuktighet i Mellanöstern till permafrosten på de arktiska tundrorna.

Normalt sett tillverkar HERNIS utrustningen själva för att behålla fullständig kontroll över kvalitetssäkring. Men inför lanseringen av en ny kamerastation för miljöer utan explosionsrisk sökte de en extern tillverkare. Höljet på den nya stationen skulle tillverkas i plastmaterialet PEEK istället för det syrasäkra och rostfria stål som utrustningen normalt är gjord av.

Efter en noggrann urvalsprocess valdes NOTE till samarbetspartner. Inledningsvis kommer produktionen att ske i Torsby enligt NOTES Nearsourcing-modell. När produkten är mogen och volymerna ökar räknar HERNIS med att produktionen ska flyttas till NOTES fabrik i Tangxia, Kina.

En komplett produkt

NOTEs samlade kompetens kring elektronik, mekanik och industrialisering var till stor nytta i projektstarten. Med hjälp av NOTE och dess specialistpartners kunde HERNIS outsourca den nya produkten och istället fokusera sin egen tillverkningskapacitet på andra produkter.

Samarbetet i utvecklingskedet var nära och intensivt kring valet av leverantör för verktyg till kapsling och formsprutning samt även kring testutveckling av kretskort, prototyp tillverkning, förserietillverkning och produktionsoptimering.

Två frågor till Ole Iver Rusten, inköpsansvarig på HERNIS:

Varför valde ni NOTE?

—NOTE har kompetens inom många olika områden och kunde erbjuda en konkurrenskraftig prisbild. Att de har ytterligare tillverkningskapacitet i Kina var också viktigt för vårt beslut eftersom vi räknar med att volymerna på den här produkten kommer att gå upp och att vi då kan sänka kostnader för både tillverkning och komponenter. Dessutom var de väldigt skickliga i upphandlingsprocessen när vi behövde lära oss mer PEEK, det nya plastmaterialet som vi inte hade någon tidigare erfarenhet av. Överhuvudtaget var de ett stort stöd när det gäller att hitta bra underleverantörer för alla våra olika specialbehov.

Hur ser du på framtiden?

—När vi har en säkrad stabil produktionsprocess räknar vi med att flytta produktionen till Kina. Vi ser att NOTE har lyckats bra när de flyttat produktionen åt andra kunder. Samarbetet med NOTE har varit en mycket positiv erfarenhet eftersom de hela tiden har varit inriktade på att driva processerna framåt. Vi ser fram emot ett långt och fruktbart samarbete där vi kan utvecklas tillsammans som kund och leverantör.

Trådlöst instrument mäter trycket i hjärtats kranskärl

Medicinteknikföretaget Radi valde NOTE som leverantör på grund av en bra samlad kvalitetsutvärdering och framtida möjligheter att styra produktionen till kostnadseffektiva alternativ.

Radi Medical Systems ingår i St. Jude Medical-koncernen. Företaget bedriver tillämpad forskning, utvecklar, tillverkar, marknadsför och säljer egna innovativa medicintekniska produkter inom interventionell kardiologi. Utvecklingen sker i nära samarbete med läkare och annan kliniskt verksam personal som verkar för att göra patientvården bättre.

Radis produktgrupp passar bra in på NOTEs prioriterade erbjudanden där höga krav ställs på kvalitetssäkring, spårbarhet och möjligheter att förändra en produkt under dess livstid.

Utveckling i Sverige

Radi har mycket högt ställda kvalitetskrav och efter en omfattande utvärdering utsågs NOTE under hösten 2009 till leverantör av medicintekniska produkter. Det första projektet de genomför tillsammans är att utveckla och tillverka ett avancerat trådlöst instrument som mäter blodtrycket i hjärtats kranskärl.

Instrumentet är det första trådlösa i sitt slag och kommer att tillverkas i NOTEs fabrik i Torsby. I NOTEs fabrik i Norrtälje har en särskild webbaserad testdatabas utvecklats som gör det möjligt för kunden att själv kunna studera kvalitetsutfall direkt från produktionen.

Ett val med framåtblick

Jonny Munther är teknisk inköpschef på Radi. Han berättar om hur valet av leverantör gick till:

—Vi har lagt störst vikt vid att hitta en leverantör som uppfyller alla våra kvalitetskrav. NOTE har den övergripande tekniken för att hantera våra produkter och dessutom ett bra arbetssätt som verkligen ger oss den uppmärksamhet som krävs för att hålla hög kvalitet. Att möjligheten till volymtillverkning i Kina finns är också en fördel.

Silikon breddar NOTEs erbjudande

För att tillgodose behoven från kunder med produkter som utsätts för stora klimatvariationer har NOTE investerat i en ny lackrobot för silikonlackning. Den nya roboten är tillgänglig för alla kunder inom NOTE som behöver den.

Med den nya lackroboten kan NOTE erbjuda ett i princip komplett program av olika lacksystem som akryl, polyuretan, silikon och hybrider eller modifieringar av dessa.

Fakta om NOTEs silikonlackning

Extraordinära krav på miljöskydd.

Ger en heltäckande skyddsytta.

Står emot kondens som uppstår vid temperaturskillnader.

Lacket innehåller ett fluorescerande medel, vilket innebär att samtliga kretskort som lackats kvalitetskontrolleras under uv-ljus.

Ack Värmland, du sköna

Alla rum är stora, ljusa och har en storslagen utsikt över sjön Fryken. Designen är snygg och standarden är på topp. Om du vill så väntar en bukett blommor, en flaska champagne och en ostbricka på dig när du kommer.

SelmaSpa har ett av de största utbudet av spabehandlingar i Norden. Här finns cirka trettio olika behandlingar. Alla terapeuter är specialutbildade inom sina respektive områden för att ge gästerna en så njutbar och effektiv behandling som möjligt.

Du går runt i badrock eller andra myskläder och får chans att prova på den ena härliga behandlingen efter den andra. Förutom ett stort utbud behandlingar för ansikte,

händer och fötter finns massor av andra roliga och härliga varianter. Här är några:

Varm oljemassage. Avslappningsmassage med varma oljor för hela kroppen.

Hot stone massage. Massage med varma vulkanstenar som gör dig riktigt avslappnad. Bra för trötta och spända muskler.

Shiatsumassage. Massageform där man med hjälp av fingrar, händer och armbågar töjer och sträcker ut kroppen i syfte att skapa balans i kroppens energiflöde.

Detox. En behandling som renar kroppen från slaggprodukter och överflödigt vätska.

Vill du unna dig en skön och exklusiv spavistelse är kanske Selma Lagerlöfs spa i Sunne något för dig. Att resa dit genom det vackra landskapet kring Torsby och Sunne är en perfekt uppladdning. Böljande berg, trolska skogar och glittrande sjöar – det är Värmland.

Thalasso Algbad. Bad med havsalgskoncentratet som är rikt på mineraler och spårämnen som stärker huden samtidigt som det har en slankande och utrensande effekt.

Relaxing Pod. Ett relaxrum som hjälper dig att få ny energi och att koppla av genom att kombinera ljus, ljud, färg, doft, massage och renad luft i en lugnande miljö.

Mårbacka, ett stycke svensk kulturhistoria

År du i de här trakterna kan du även passa på att besöka Selma Lagerlöfs Mårbacka. På den vackra gården bodde den kända författarinnan som både blev först i Sverige och första kvinna att vinna Nobelpriset i litteratur. Det gjorde hon 1909. Selma Lagerlöf var en kommersiell supersuccé redan innan hon

fick priset. För pengarna hon tjänade köpte hon tillbaka sitt föräldrahem som tidigare gått förlorat ur släkten. Så här skrev hon till sin livskamrat Sophie Elkan i slutet av juli 1907: □Jag får ett gammalt hus, en gammal trädgård, en liten park, en allé, några tunnland åker, ett par källare, ett dass, en damm, många vackra träd för 13 500 kr.”

I sitt testamente skrev Selma Lagerlöf att Mårbacka skulle bevaras som minnesgård och visas för allmänheten i samma skick som när hon gick bort. Och så blev det. Här kan du lära dig mer om den intressanta kvinnan, fika under de vackra lindarna eller bara släntra runt i den stora trädgården som en gång i tiden var traktens främsta handelsträdgård.

Selma Lagerlöfs liv finns att beskåda på Mårbacka, hennes barndomshem dit hon flyttade tillbaka 1907 och levdeoch även dog 1940.

Mer information om Selma Lagerlöf spa hittar du på www.selmaspa.se

Hur du hittar till Mårbacka och när det är öppet får du veta på www.marbacka.com

I trakten finns även Rottneros Park där du hittar de stora nordiska skulptörerna i en underbar omgivning fylld av blommor och växter. Här finns även Nils Holgersson äventyrsparc där barnen kan svinga sig i lianer, ta en flygtur över sjön på gåsen Akkas rygg, köra bil på bilbanan, prova piratflotten eller klättra runt och leka sjörövare i Skeppet.

Läs mer www.sunne.se

Crem International sökte kvalitet – fann NOTE

Crem International är kaffespecialisten som erbjuder moderna kaffelösningar i över 80 länder. Koncernen har tillverkning Sverige, Spanien och Kina. Nu har Crem International valt NOTE som leverantör till maskinernas hjärna. Tillverkningen sker vid NOTEs fabrik i Tangxia, Kina i nära samarbete med enheten i Torsby.

Oceanien. En etablering skulle ge oss en stark position för fortsatt tillväxt.

Kvalitet framför allt

Crem Internationals letade länge efter en stabil elektronikpartner. De prövade till exempel olika leverantörer i Kina med varierande resultat. När de mötte NOTE och deras fabrik i Tangxia förstod de att de hittat rätt.

–För oss var det viktigt att hitta en leverantör som passar våra volymer och ser oss som en prioriterad kund, säger Mikael By. Men det viktigaste av allt är förstas att produkterna håller hög kvalitet. Elektroniken är en nyckelkomponent i våra maskiner. Ett fel där kan kosta mycket när man måste skicka ut serviceingenjörer. Med NOTE har vi fått en perfekt matchning genom att vi har bra kontakt med fabriken i Tangxia samtidigt som vi får det stöd vi behöver från NOTE i Torsby här

i Värmland. Vi kan alltså prata med varandra både globalt och lokalt. Så vi ser NOTE som en långsiktig partner inom elektronik och hårdvara för våra maskiner.

Utveckling och logistik

Tillverkningen av den första elektronikplattformen är igång och utvecklingsprocessen för fler produkter pågår. Den elektronik som NOTE tillverkar åt Crem International är själva hjärnan i maskinerna som styr vattentemperaturer, kaffebländning och tider.

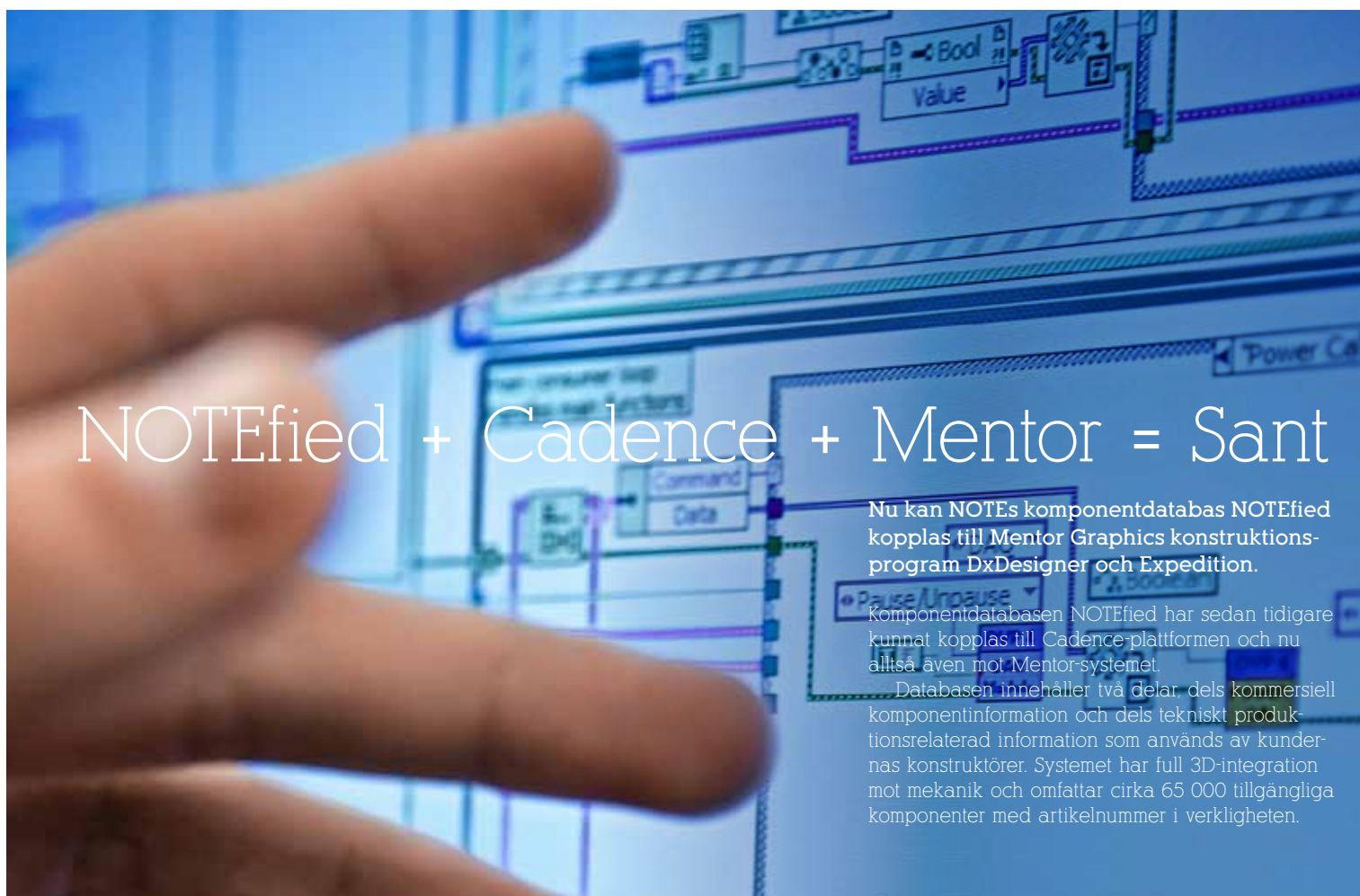
Inför framtiden ser Mikael By framför sig en stark teknikutveckling inom området med touchscreens och andra finesser. Han ser också NOTE som en strategisk partner för logistiken för att hantera transporterna till monteringsfabrikerna i Shanghai och Europa.

Crem International har två varumärken. Coffee Queen är maskinerna för färskbryggt kaffe, instantkaffe, vatten och juice. Och under varumärket Expobar finns de välkända och högklassiga espressomaskinerna.

Crem Internationals huvudkontor ligger i Arvika och säljbolag finns i Norge, Tyskland, England. Monteringsfabriker med tillhörande säljbolag finns i Spanien, Sverige och Shanghai i Kina. Precis som NOTE har Crem-koncernen positionerat sig enligt en global modell med tillverkning i både Europa och Asien.

Mikael By ansvarar för koncernens produktion, sourcing och utveckling. Han berättar om vad de sökte när de etablerade sig i Shanghai 2006:

–Vi ville säkra en bra sourcingprocess och även börja med montering i Kina, mycket beroende på den tilltalande prisbilden förstas. Men vi såg också att det fanns en expansiv marknad för våra produkter i Asien och

NOTEfied + Cadence + Mentor = Sant

Nu kan NOTEs komponentdatabas NOTEfied kopplas till Mentor Graphics konstruktionsprogram DxDesigner och Expedition.

Komponentdatabasen NOTEfied har sedan tidigare kunnat kopplas till Cadence-plattformen och nu alltså även mot Mentor-systemet.

Databasen innehåller två delar, dels kommersiell komponentinformation och dels tekniskt produktionsrelaterad information som används av kundernas konstruktörer. Systemet har full 3D-integration mot mekanik och omfattar cirka 65 000 tillgängliga komponenter med artikelnummer i verkligheten.

- + Internationella kaffetopplistan:
- Finland: 3,6 koppar/ dag och 166 liter/år
- Sverige: 3,1 koppar/ dag och 144 liter/år
- Norge: 3,0 koppar/dag och 136 liter/år
- Danmark: 2,7 koppar/ dag och 99 liter/år

Källa: Svensk kaffeinformation

Tre till fem koppar kaffe om dagen minskar risken för demens senare i livet. Det visar en finsk studie ledd av Mia Kivipeeto från Kuopios universitet i Finland och Karolinska institutet i Stockholm. Medelålders personer som dricker tre till fem koppar kaffe om dagen löper 65 procent lägre risk att utveckla demens eller demensrelaterade sjukdomar som alzheimer.

Drick två till tre koppar kaffe om dagen om du vill hålla hjärtat i trim. Det har den spanska forskaren Esther Lopez- Garcia vid universitetet i Madrid konstaterat. Tillsammans med amerikanska forskare letade hon efter ett eventuellt samband mellan kaffedrickande och för tidig död. De fann motsatsen. Den som dricker två till tre koppar om dagen lever längre på grund av färre hjärtsjukdomar.

Finländarna dricker mest kaffe i hela världen. I snitt dricker varje person 3,6 koppar kaffe per dag. Det är en halv kopp mer än svenskarna som kommer tvåa på världens kaffedrickarlista, tätt följda av norrmän och danskar.

Varje finländare dricker i snitt 3,6 koppar per dag.

Kaffe kom till Finland på 1700-talet. Från början var det bara överklassen som drack, ganska måttfullt eftersom te var betydligt populärare. Myndigheterna tyckte att drycken var ohälsosam och förbjöd kaffedrickande flera gånger under 1700-talet.

Förbud brukar vara ett säkert sätt att öka efterfrågan. Så blev det även för kaffedrickandet i Finland. Kaffe börjades smugglas in i stora mängder via Viborg vid ryska gränsen. Till slut gav den svenske kungen Gustav IV Adolf upp sina försök att hålla de bångstyriga undersåtarna i öst rena från kaffegiftet. Kaffet släpptes fritt.

Kaffe, en del av Finlands vardagshistoria

På 1800-talet spred sig kaffedrickandet till alla socialgrupper. Kafékulturen fick ordentligt folkligt fäste när det blev populärt att bjuda hem sina bygrannar på kaffekalas. Värddinnan dukade upp olika sorters kakor och serverade kaffe. Kaffegästerna satt runt bordet, diskuterade och skvallrade. Kaffe blev ett socialt kitt.

När städerna växte tog de inflyttande landsortsborna med sig kaffekulturen. Det började dyka upp caféer både här och var. Diskussioner, skvaller och umgänge frodades.

Att kaffe var dyrt var inget som hindrade de kaffenjutande finländarna. I början av 1800-talet kostade ett kilo kaffe lika mycket som en dagslön för en vanlig arbetare.

Idag finns det caféer överallt i Finland. Och ser du inte ett renodlat café i din närhet är det ändå aldrig långt till en kopp. Gott kaffe serveras överallt, från bensinstationer till varuhus. Det gäller ju att ligga i om man ska vara på topp i statistiken.

Allt fler företag minskar sitt resande genom att växla fysiska möten mot virtuella. Ett gratisalternativ är Skype, www.skype.com.

Istället för att bila genom Europa på semestern kan du köra ombord bilen på ett biltåg och åka tåg till slutdestinationen samtidigt som du sitter i en annan del av tåget och njuter en god middag eller sover gott i din kupé.

LÄS MER:

www.naturskyddsforeningen.klimatkontot.se

www.sas.se

www.carbonneutral.com

www.jpmorganclimatecare.com

www.greenbagtag.com

www.klimat.statoil.se

I Torsby blir inomhusklimatet smartare

Tour & Andersson är världsledande inom in-justeringsventiler för vattenburna värme- och kylsystem. Ett avancerat instrument för injustering av deras system TA-SCOPE har utvecklats och industrialiserats vid NOTEs fabrik i Torsby. Utvecklingsarbetet löpte enligt plan och serietillverkning inleddes i december 2009.

Tour & Anderssons produkter syftar till att balansera flödena i värme- och kylsystem på ett noggrant, snabbt och enkelt sätt. Det ger ett bra inomhusklimat samtidigt som energiförbrukningen minimeras.

Under utvecklingsarbetet av det elektroniska instrumentet som reglerar flödena arbetade NOTE nära QRtech, ett företag som är specialiserade på produktutveckling och industrialisering av elektronik och mjukvara. I det arbetet användes NOTEs komponentdatabas NOTEfied. Databasen är ständigt uppdaterad med både teknisk och kommersiell information kring cirka 65 000 komponenter vilket gör det lättare att välja rätt komponenter från början.

Fruktbart samarbete mellan experter

På NOTEs fabrik i Torsby finns spjutspetskompetens inom utveckling, industrialisering och volymtillverkning. Produkterna är ofta komplexa. Så här beskriver Ronald Hedström, utvecklingschef på QRtech, samarbetet med NOTE:

–I nuvarande konjunkturläge är det oerhört viktigt att kunderna får ut sina produkter så snabbt som möjligt på marknaden. Samarbetet mellan oss och NOTE samt verktyget NOTEfied har varit nyckeln till att kunna möta kundens krav. Med hjälp av NOTEfied har vi haft bra kontroll på vilka komponenter som ska väljas med tanke på exempelvis ledtider, tillgänglighet och livscykelstatus.

En partner för tillväxt

Tour & Andersson är ett internationellt företag med huvudmarknad i Europa. Monteringen sker vid företagets tillverkningsenhet i Ljung. Försäljningen sker till mer än hundra länder världen över. Och verksamheten växer kontinuerligt. I NOTE hittade Tour & Andersson en partner som uppfyllde några viktiga kriterier.

–För oss var det viktigt att hitta en leverantör som håller hög kvalitet, har kontroll och påverkan på leverantörsledet samt har produktionskapacitet för större volymer i regioner där kostnadsbilden är till vår fördel. I NOTE har vi hittat en partner som har både internationell och lokal tillverkning i världsklass, som helt enkelt har helheten, säger Joakim Merstrand, strategisk inköpare på Tour & Andersson.

Nu har produkterna börjat nå marknaden och mottagandet från kunderna har varit översvallande. Tour & Andersson räknar med att överträffa sina säljprognoser och öka sina marknadsandelar.

För dig som vill resa klimatsmart

När människor är lediga är det många som vill resa. Och när de jobbar är det många som måste resa. Ibland kort, ibland långt. Men måste man plågas av dåligt samvete för att man smutsar ner miljön med sina utsläpp? Eller finns det sätt att kompensera för sitt beteende? Vilka alternativ finns?

Världen blir alltmer klimatsmart. Gamla glödlampor byts mot nya. Bilarna drar allt mindre bensin för varje ny modell. Snabbtågen blir fler och börjar på allvar konkurrera med flyget på vissa sträckor.

Av de stora persontransporterna är flyget det minst miljövänliga, därefter kommer bil och buss. Tåget är bäst och slår sina konkurrenter med hästlängder.

Men ibland fungerar det inte att välja det mest miljövänliga alternativet. Vad kan man då göra för att ändå uppträda ansvarfullt och långsiktigt?

Utsläppsrätter

Ett vanligt och enkelt sätt att kompensera för sitt resande är att köpa utsläppsrätter. Det är fortfarande en omtvistad lösning med osäker prissättning på en marknad som är under utveckling.

Grundtanken är att varje gång man köper en utsläppsrätt och inte utnyttjar den gör så gör man det svårare och dyrare för någon annan som "behöver" den. När det blir dyrare att släppa ut förändras beteendet och rena alternativ får bättre konkurrenskraft.

Det finns en rad kalkylatorer på nätet där du kan beräkna din egen klimatpåverkan. En av dem är finns

hos Svenska Naturskyddsforeningen. På SAS hemsida kan du räkna på både person- och fraktflyg.

...och andra sätt att "köpa sig fri"

Man kan även använda pengarna på andra sätt för att kompensera för sina utsläpp. Genom företag och organisationer som The Carbon Neutral Company eller ClimateCare kan du investera pengarna i åtgärder som minskar växthuseffekten, genom att till exempel plantera fler träd som bidrar till att absorbera koldioxid.

Du kan även klimatkompensera ditt bagage. Samtidigt som du gör det sökbart ifall det skulle försvinna. Det gör du genom bagagesäkringssystemet Green BagTag.

Och om du vill klimatkompensera din bilåkning hos Statoil kostar det cirka 500 kronor att kompensera en bilkörning på 1 500 mil för en normal bensinbil. Inte så dyrt kan man tycka.

Ja, det finns många sätt att kompensera för sin klimatpåverkan. Ett ännu bättre sätt är förstås att begränsa den. I jobbet brukar det framför allt handla om planering och eftertanke.

+ Fakta om utsläpp

- * En svensk släpper i genomsnitt ut 6 ton koldioxid per år.
- * Ett ton koldioxid motsvarar en bilresa på 500 mil.
- * En resa till Thailand motsvarar cirka 3 ton koldioxid. Varje år flyger 300 000 svenskar till Thailand.
- * Under en resa mellan Stockholm och Göteborg släpper ett X2000-tåg ut 4 hg koldioxid. En bil släpper ut 89 kilo koldioxid. Och ett enda flygplan släpper ut 6 ton.

Tips till den klimatmedvetna affärsresenären

- * Välj non-stop-flight om du kan. Undvik mellanlandningar eftersom det är under start och landning som planet drar som mest bränsle.
- * Välj flygbolag med nyare och bränslesnåla plan.
- * Välj fulla plan om möjligt. Ju högre belägningsgrad, desto mindre koldioxidutsläpp per passagerare.
- * Efterfråga alltid miljöbilar när du ska hyr bil – även om du vet att det inte finns. Droppen urholkar stenen.

Shenzhen

temaparkernas huvudstad

Shenzhen har anor från 1400-talets Mingdynasti. Men stadens moderna historia som ekonomiskt centrum började 1979 när Deng Xiaoping officiellt grundade staden. Deng efterträdde Mao som Folkrepublikens ledare och lanserade "den öppna dörrns politik", vilket satte fart på Kinas ekonomi. Tanken med Shenzhen var att det skulle vara en ekonomisk fristad och ett alternativ till Hongkong. Tillväxten blev enorm och Shenzhen gick från fiskeby till världsledande industricentrum på bara 20 år.

Stadens själ och puls

Själva hjärtat i Shenzhen finner du i kvarteren i downtown och framför allt i Hubei Village, strax öst om Dongmen. Här märks Shenzhen historia som allra bäst och du får faktiskt känslan av att vara i en liten by på den kinesiska landsbygden.

I staden är pulsen hög. Det märks att antalet invånare har mångdubblats på bara några år. Om du vill ha en kontrast till tempot kan du uppsöka lugnet i Wutongbergen och Hongfatemplet. Res också längs den vackra kustlinjen och upplev stränderna vid Dongchong och Xichong. Och söker du ännu mer lugn kan du besöka buddisttemplet Hong Yuan Si.

De största turistattraktionerna

Det finns många temaparker som är roliga att besöka. De vanligaste och mest populära är:

Chinese Folk Culture Village. Här får du ett smakprov på kinesisk kultur och arkitektur. Parken är uppdelad i olika små byar efter olika kinesiska kulturer.

Splendid China. En miniatyrbild, där kinesisk historia, kultur, konst, sedvanor och historisk arkitektur finns att beskåda.

Shenzhen är en stad i sydöstra Kina som ligger i provinsen Guangdong, någon knapp timme med tåg från Hong Kong. Här finns mycket att se och uppleva, från historiska vingslag till världens just nu mest växande tillverkningsområde.

Splendid China i Shenzhen är den största temaparken i världen. En sevärdhet du inte bör missa om du är i Shenzhen.

Window of the World. 130 olika reproduktioner av några av de mest berömda turistattraktionerna och sevärdheterna i världen, inpressade på 48 hektar! Här hittar du kultur och sevärdheter från hela världen, till exempel en miniatyr av Eiffeltornet, pyramiderna och Taj Mahal.

Happy Valley. Ytterligare en temapark med områden som Cartoon City, Gold Mine Town, Mount Advantage och Shangri-la Woods. Här finns också ett stort antal restauranger och åkattraktioner.

Mat från hela Asien

Maten i Shenzhen präglas av många olika invandrande kulturer. Förutom att alla de olika regionerna i Kina är representerade finns det gott om thailändska, vietnamesiska, japanska och indonesiska restauranger. Och såklart hittar du den västerländska snabbmaten både här och där.

Några restaurangtips:

Yinxing Porridge Shop. Specialiteten är anka men här finns även utsökt hummer och ål. Restaurangen ligger på Jianshe Road i Shenzhen, i distriktet Bao'an.

Hakka City. Här serveras bara naturligt odlade råvaror, utan besprutning. Alla kockarna på restaurangen kommer från

folkgruppen Hakka och all mat serveras enligt traditionella metoder. Här kan du förstås också äta anka, men kyckling tillredd med alkohol, stuvad fisk med Zijinsås och soppa på fläskkött. Restaurangen ligger på Baguayi Road i Shenzhen.

Chaotai Beef Restaurant. För dig som gillar biffkött. Här serveras mängder av mat under temat biff, med fantastiskt tillredda grönsaker, sallad och bönor. Chaotai ligger i ett distrikt med flera kända restauranger och alldeles i närheten hittar du Binghe Restaurant, som också den varmt kan rekommenderas. Adressen är Binghe Avenue i Shenzhen.

+ Fakta om NOTEs fabrik i Tangxia, Kina

Läge: i provinsen Guangdong, nära städerna Shenzhen och Hong Kong.

Helägd av NOTE sedan årsskiftet 2009/2010.

Personkapacitet: upp till 600 anställda.

Tillverkningskapacitet: fyra SMT-linjer med kapacitet för 200 000 komponenter per timme plus tre box build-linjer.

Yta: 5 400 kvm fabrik plus 1 000 kvm kontor, (exklusive logi).

Språk: engelska, kantoniska och mandarin.

Tillstånd: rättighet från kinesiska skattemyndigheter att hantera affärer på både hemma- och exportmarknad.

Cert: ISO 9001: 2008 och ISO14001: 2004.

Övrigt: fabriken erbjuder boende, restaurang, en heltidsanställd sjuksköterska, kurator och fritidsanläggningar.

Trimble flyttar produktion av kretskort till Kina

Trimble är en global koncern som tillverkar, marknadsför och säljer lösningar inom positionering. När koncernen och det svenska dotterbolaget Trimble AB gjorde en översyn av sina kostnader och leverantörssamarbeten valde de att fördjupa sitt samarbete med NOTE.

Trimble AB erbjuder bland annat avancerade instrument inom lantmäteri och bygg- och anläggningssektorn. Elektroniken i en del av företagets produkter, så kallade totalstationer, har i flera år tillverkats vid NOTE Norrtälje. Det har fungerat mycket bra med tanke på närheten mellan Norrtälje och Danderyd, norr om Stockholm, där Trimble har sitt svenska huvudkontor och där stationerna slutmonteras innan de transporteras till koncernens centrallager i Nederländerna och USA. Trimble AB erbjuder även laserscannrar som också byggs i Sverige.

Därför valde Trimble NOTE

För Trimble AB är det tre huvudsakliga faktorer som samspelar när de väljer leverantörer. Dels måste kostnaderna vara rätt så att produkten håller sitt målpris, dels måste leverantörens know-how hålla hög klass och dels måste riskerna vara spridda så att eventuella produktionsstörningar går att hantera någorlunda smidigt.

I samband med sin stora leverantörsoversyn så valde Trimble att fördjupa samarbetet med NOTE samtidigt som ett stort antal andra leverantörer valdes bort inom koncernen.

Trimble kommer under en tid att ha parallell produktion vid NOTE Norrtälje och vid NOTEs fabrik i Tangxia, Kina. Successivt kommer produktionen av de 17 olika kretskort som finns i totalstationerna att flyttas över till Kina. Varje kretskort består av många komponenter och sett till Trimbles globala verksamhet är komplexiteten i de här korten medelstor.

Anders Mattsson, inköpschef på Trimble AB, berättar om urvalsprocessen och samarbetet:

Eftersom vi haft ett bra samarbete med NOTE under en längre tid så ville vi att de skulle vara med i vår utvärdering.

NOTE visade tydligt att deras olika enheter runt om i världen fungerade som en global enhet och att de kunde möta våra behov som global koncern. De hade rätt prisbild och visade upp en stark transferprocess. Vi gick igång med transfern till Kina i februari i år och det ser bra ut. Kommunikationsmässigt har det rullat på väldigt fint. NOTE har ett snabbt och ambitiöst team i Kina. Rent kulturellt är det mycket lätthanterligt eftersom de viktigaste nyckelpersonerna i fabriken pratade engelska.

Googla på "Shenzhen Information Network Center" så hittar du aktuell information om vad som händer just nu.

Direktlänk till en bra reseguide

www.travelchinaguide.com/cityguides/guangdong/shenzhen/

Home is wherever
the business takes you

NCTE^{TM}
YOUR BUSINESS PARTNER